

Jeg kender ikke Forretningsgangen her i dette høje Ting, men et ved jeg, og det er, at hvis jeg faar med disse Spørgsmaal at gøre, vil jeg af al min Magt efter bedste Samvittighed, og med en varm Følelse stræbe hen til at faa dem saaledes frem, at de hyerken blive syltede eller begravede i noget Udvalg, og jeg vil ønske, at den højtærede Kultusminister vil overvinde sig selv, om jeg saa maa sige, og gaa med til at faa en saadan Kommission nedsat, saa at man kunde faa det bedste ud deraf. Hermed skal jeg slutte.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Sidst da vi havde de her foreliggende Lovforslag til Behandling, var det ogsaa en 1ste Behandling, de vare Genstand for. Naar de nu atter i Dag ere til Forhandling, uden at der i Mellemtiden har fundet en virkelig Udvalgsbehandling Sted, er det saare rimeligt, at Forhandlingen mindre kommer til at dreje sig om selve Lovforslagene end den af vedkommende Udvalg afgivne Beretning. De Talere, der have haft Ordet, have da ogsaa alene dvælet ved denne og navnlig ved den deri fremsatte Tanke om en Kommission. Alle Talerne synes at være enige om, at denne Tanke har fundet Tilslutning paa Landemoderne. Jeg tror imidlertid, at de højtærede Talere her tage meget fejl; jeg tror ogsaa, at Fremtiden vil vise det. Forholdet er i Virkeligheden det, at Tanken om en saakaldet Kirkekommission, som Udvalget syslede med i Fjor, er død og begravet; kun i dette Ting lever den endnu. Allerede efter Gennemlæsningen af Landemoderne Betænkninger maa det være klart, at Tanken om en Kommission er forladt. Og Grunden dertil er ikke alene den, at den har mødt Modstand — at den har det, er jo sikkert nok — men ogsaa den, at man ikke i kirkelige Kredse, i Præstekredse, har fundet sig tilfredsstillet ved at faa en saakaldt Kirkekommission nedsat. Man har ment, at det var langt bedre at optage den gamle Tanke, som var fremme paa den grundlovgivende Rigsdag og nogle Aar derefter, om en Kirkedag eller Synode, omfattende langt flere Medlemmer, indtraadte i Henhold til Valg, altsaa i Virkeligheden en Slags kirkelig Rigsdag. Det er det, man har ønsket fra

Landemoderne Side, det er det Ønske, Flertallet har fremsat, ganske vist med en lidt forskellig Begrundelse. Derfor tror jeg, at det ærede 2det kongevalgte Medlem (Goos) tager meget fejl, dersom han i Fremtiden venter sig Støtte for sin Kommissionstanke fra Præsternes Side. Hvad man ønsker fra denne Side, er ikke længere en Kommission. Et Blad som „Kristeligt Dagblad“ har sagt, at det var forkert at lade Ministeren nedsætte en saadan. Det, man fra den Side ønsker, er noget ganske andet, nemlig en saakaldt Kirkedag eller Synode. Men derved er jeg for mit Vedkommende meget betænkelig. Jeg tror ikke, at man paa Bar Bund, naar vort Folk ikke er vant til at vælge med kirkelige Hensyn for Øje, kan gaa til at lave en Valglov, hvorefter man kan udskrive Valg til en saadan kirkelig Rigsdag. Det tror jeg ikke, man kan gøre, naar man samtidig vil have nogen Betyggelse for, hvad der skal komme ud af denne Sag.

Det ærede 2det kongevalgte Medlem (Goos) fremsatte meget stærkt Tanken om, at man ikke kunde fremme de her foreliggende Lovforslag uden samtidig at tage hele Kirkeforfatningsspørgsmaalet op og mente, at man maatte have en Forfatning lavet samtidig med, at man fik et Lovforslag om Menighedsraad ført igennem. Jeg mindes ved denne det ærede Medlems Stilling meget stærkt den Udtalelse, som fremsattes i sin Tid i Kirkekommissionen af 1868 af Ploug. Han sagde, at Spørgsmaalet om en Kirkeforfatning meget ofte var blevet og i Fremtiden vilde blive anvendt som en Fane for de Mænd, der ikke vilde noget Fremskridt paa de kirkelige Omraader. Jeg tror ogsaa, at netop den Tanke om en Forfatning, som det ærede Medlem saa stærkt fremhævede, uden for Rigsdagen netop er bleven benyttet af Mænd, som ikke ønske nogen Forandring paa disse Omraader. Men de, der ikke ønske nogen Forandring, ere ret beset — jeg laster ikke deres Følelser, da de meget vel kunne have varm Interesse for Folkekirkens Bestaaen — Folkekirkens Venner i ringere Grad end de, der ønske besindige Fremskridt indførte. Folkekirken kan efter mit Skøn i Længden ikke blive staaende paa det nuværende Standpunkt uden at